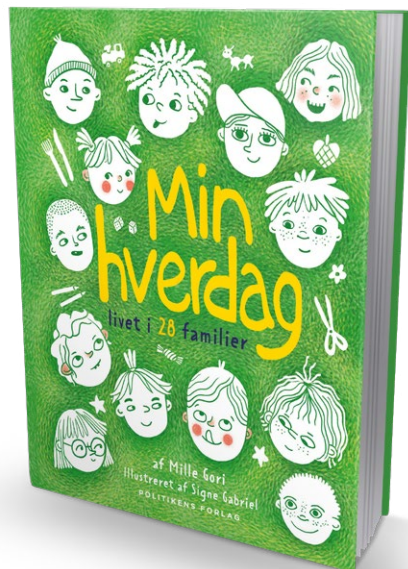

Undervisningsmateriale til "Min hverdag – livet i 28 familier"

Bogen henvender sig til børnene i de tidlige skoleklasser og kan bruges i skolen med fokus både på kompetencerne i læsning, skrivning og kommunikation.

Herunder er undervisningsmateriale til indskolingen med forslag til, hvornår de forskellige ark kan anvendes.

Undervisningsmaterialet lægger op til at arbejde med før, under og efter lytte-læsningen. Det er en glimrende måde at arbejde med læseforståelse på uden samtidigt at arbejde med afkodningen. Eleverne lærer herved at forholde sig til deres egen læsning uden at skulle bruge energi på afkodningen.

Aktiviteterne kan anvendes samlet eller hver for sig.

Efter endt læsning er der mulighed for mange gode samtaler i klassen. Samtaler, som bliver markant bedre, hvis eleverne har forholdt sig aktivt til deres forståelse og har arbejdet med indholdet.

Man kan gennemføre en god samtale, også med yngre børn, ved at hjælpe dem til at forblive aktive undervejs og ved at være omhyggelig med ikke at bestemme, hvad der er rigtigt, og hvad der er forkert.

Eleverne arbejder i de fleste aktiviteter sammen i makkerpar.

Nedenfor er aktiviteterne inddelt i **Før du lytte-læser**, **Mens du lytte-læser** og **Efter du har lyttelæst**.

Før du lyttelæser

(0.-3. klasse)

Tegn din forforståelse ark 1

Formål:

Forforståelse. Her arbejdes med kompetencemålet læsning.

Aktivitet:

Kig sammen på bogen "Min hverdag – livet i 28 familier", og tal om, hvad den mon kan handle om.

Tal om elevernes familier.

Lad eleverne lave en tegning af, hvem der bor hjemme hos dem, og sæt dem op samlet i klassen. Brug evt. arket med huset som ramme.

Hvis nogle elever bor flere steder, kan de enten dele huset i to, f.eks. med etageadskillelse, eller blot tegne alle dem, de bor sammen med i ét hus.

Hæng alle husene op i klassen.

Mens du lytte-læser

(0.-1. klasse) ark 2

(2.-3. klasse) ark 3, 4, 5

Lytteark

Formål:

Lyttearket hjælper eleverne til at være aktivt lyttende og kan anvendes fra 2. klasse. Her arbejdes med kompetencemålet læsning.

Aktivitet:

Der er tre lytteark, der passer til hver sin fortælling, og et tomt lytteark (ark 6), så læreren selv kan udfylde til øvrige fortællinger.

Lyttearkene printes, så der er et til hvert barn.

Først gennemgås ordene, så alle har fået dem læst højt. Derefter læses den fortælling, som passer til lyttearket, højt. Eleverne sætter kryds under øret, når de har hørt ordet. De sætter kryds under munden, hvis de mener, at de kan forklare ordet.

Efter læsning sammenligner eleven med sin makker, og de forklarer hinanden de ord, de kan.

Derefter gennemgås de ord, som eleverne er i tvivl om, på tavlen.

(0.-1. klasse)

Lytteark til fortællingen "Katinka er lillesøster" (ark 2)

(2.-3. klasse)

Lytteark til tre fortællinger: "Carmen elsker fodbold" (ark 3),

"Nellie elsker at kravle i træer" (ark 4) og "Mohammed har fødselsdag" (ark 5).

Lytte-læseforståelsesark

(0.-1. klasse) ark 6

Formål:

At træne eleverne i at læse aktivt, uanset om de læser med øjnene eller med ørerne.

Eleverne skal lære at forholde sig til det, de læser, således at de både overvåger deres egen forståelse og bliver dygtige til at huske, hvad de har læst.

Her arbejdes med kompetencemålet læsning.

Aktivitet:

Eleverne får udleveret et ark pr. makkerpar.

Inden I læser første tekst sammen, ser I i fællesskab på billederne til teksten, taler om overskriften og ser på tekstens længde.

Derefter gennemfører eleverne første opgave: "Før du lytte-læser" i makkerpar på 5-10 minutter. Eleverne tegner, hvad de tror, at teksten handler om.

Inden teksten læses højt, gennemgås opgaven "Mens I lytte-læser".

I "Mens I lytte-læser" skal eleverne tegne det, de synes er vigtigt. Der er to bokse, så de kan tegne i én hver og skal altså ikke kommunikere under læsningen.

Efter endt oplæsning sammenligner makkerparrene deres tegninger indbyrdes.

Når teksten er læst højt, gennemgår I i fællesskab "Efter I har lytte-læst".

I "Efter I har lytte-læst" tegner eleverne det, de syntes var vigtigst, i makkerpar.

(2.-3. klasse) ark 7-8

Formål:

At træne eleverne i at læse aktivt, uanset om de læser med øjnene eller med ørerne.

Eleverne skal lære at forholde sig til det, de læser, således at de både overvåger deres egen forståelse og bliver dygtige til at huske, hvad de har læst.

Her arbejdes med kompetencemålet læsning.

Aktivitet:

Eleverne får udleveret et ark pr. makkerpar.

Inden I læser første tekst sammen, ser I i fællesskab på billederne til teksten, taler om overskriften og ser på tekstens længde.

Derefter gennemfører eleverne første opgave: "Før du lytte-læser" i makkerpar på 5-10 minutter. Eleverne skriver, hvad de tror, at teksten handler om.

Inden teksten læses højt, gennemgås opgaven "Mens I lytte-læser".

I "Mens I lytte-læser" har eleverne hver en kolonne med plads til fem ord. Her skriver de de vigtigste ord. De har hver sin kolonne, de skal altså ikke kommunikere under oplæsningen.

Efter endt oplæsning sammenligner makkerparrene deres ord indbyrdes.

Når teksten er læst højt, gennemgår I i fællesskab "Efter I har lytte-læst".

I "Efter I har lytte-læst" skriver eleverne i makkerpar, hvad der er anderledes hjemme hos dem end i fortællingen.

Efter du har lytte-læst

Samtaleoplæg

(0.-3. klasse) ark 9

Formål:

At hjælpe eleverne til at kunne forholde sig til temaer i eget og andres liv samt at kunne følge reglerne for kommunikation. Her arbejdes med kompetencemålene fortolkning og kommunikation.

Aktivitet:

Oplæg til samtale:

Efter arbejdet med at læse og forstå en af teksterne.

Stil nu et af samtale spørgsmålene ud i klassen, se ark 8.

Lad eleverne tale om det sammen med en makker i ét minut.

Lad eleverne komme til orde fælles i klassen.

Den vigtigste opgave som lærer er at undlade at give sin egen mening til kende eller at udtrykke, at nogle elever har mere ret end andre.

Det er vigtigt, at der er plads til elevernes egne meninger, og at det ikke bliver lærerens mening, der tæller. Læreren skal i stedet stille spørgsmål, der får eleverne til at uddybe deres svar og forholde sig til hinandens svar. Her må ikke være noget, der er rigtigt, og noget, der er forkert.

Hvis samtalen bevæger sig væk fra emnet, kan man stille spørgsmålet igen.

Skriveoplæg

(1.-3. klasse) ark 10-12

“Skriv fortællingen om din egen familie”, og “skriv en ny fortælling om din egen familie”.

Formål:

At få eleverne til at skabe deres egen tekst og at hjælpe eleverne til at blive dygtige til at formulere sig skriftligt.

Her arbejdes med kompetencemålet skrivning.

Aktivitet:

Opgaverne kan bruges sammen eller hver for sig, eller man kan lade eleverne vælge enkeltvis, hvilken de helst vil lave.

Inden eleverne går i gang med at skrive, svarer de på enkelte spørgsmål, som skal hjælpe dem til at blive inspireret til at skrive. På den måde er de allerede i gang og kan låne sætninger, hvis de går i stå, mens de skriver teksten.

Ark 1

Tegn din forståelse

Ark 2 (0.-1. klasse)

Lytteark til "Katinka er lillesøster"

Sæt kryds under øret, når du hører ordet.
Sæt kryds under munden, hvis du også kan forklare det.

Ark 3 (2.-3. klasse)

Lytteark til "Carmen elsker fodbold"

Sæt kryds under øret, når du hører ordet.

Sæt kryds under munden, hvis du også kan forklare det.

Fodbold

Mamma

Mål

Heppe

Messi

Score

Boldøje

Angriber

Holdspil

Ark 4 (2.-3. klasse)

Lytteark til "Nellie elsker at kravle i træer"

Sæt kryds under øret, når du hører ordet.

Sæt kryds under munden, hvis du også kan forklare det.

Have

Cykle

Krone

Uger

Kravle

Hjælp

Læge

Kamera

Gips

Ark 5 (2.-3. klasse)

Lytteark til "Mohammed har fødselsdag"

Sæt kryds under øret, når du hører ordet.

Sæt kryds under munden, hvis du også kan forklare det.

Skole

Flag

Sangen

Født

Flygte

Bus

Nummer

Datoen

Rar

Ark 6

Lytteark

Sæt kryds under øret, når du hører ordet.

Sæt kryds under munden, hvis du også kan forklare det.

Ark 7 (0.-1. klasse)

Lytte-læseforståelsesark

Før I lytte-læser:

Tal med din makker. Tegn, hvad I tror, fortællingen handler om:

Mens I lytte-læser:

Tegn det, I synes er vigtigst:

Efter at I har lytte-læst:

Fortæl hinanden, hvad I syntes var vigtigst.

Ark 8 (2.-3. klasse)

Lytte-læseforståelsesark

Før I lytte-læser:

Tal med din makker. Skriv, hvad I tror, fortællingen handler om:

Mens I lytte-læser:

Skriv de vigtigste ord:

1. _____	1. _____
2. _____	2. _____
3. _____	3. _____
4. _____	4. _____
5. _____	5. _____

Efter I har lytte-læst:

Fortæl hinanden, hvad der var anderledes end hjemme hos jer.

Ark 9

Gode samtale spørgsmål

Tror I, at det er svært at være den eneste i en klasse, som bor på en anden måde end de andre?

Tror I, at nogen børn hellere vil bytte familie end bo hos deres egen?

Hvordan tror I, det ville være, hvis ingen forældre måtte blive skilt?

Hvordan tror I, at det ville være at bo i en familie, hvor man var prinser og prinsesser?

Hvordan tror I, det ville være at bo i en familie, hvor alle var superhelte?

Tror I, at man bor på samme måde i hele verden?

Samtale spørgsmål til de enkelte tekster:

Tekst 1: Hvad tror I er godt ved at bo to steder og have to af altting?

Tekst 2: Hvorfor er det vigtigere med kærlighed end med biologi, når man skal starte en familie?

Tekst 3: Skal drenge og piger spille fodbold sammen eller hver for sig?

Tekst 4: Hvad er vigtigst for at være en familie?

Tekst 5: Hvorfor tror I, at Elias ikke vil være helt ens med Emil?

Tekst 6: Er det godt at vide, hvad man skal resten af sit liv, når man bliver født?

Tekst 7: Hvilken farve synes I selv, at I er?

Tekst 8: Skal man have juleferie, hvis man ikke fejrer jul?

Tekst 9: Hvorfor tror I, at det er så vigtigt for voksne mennesker at få børn?

Tekst 10: Hvem kunne du have lyst til at sælge?

Tekst 11: Er det bedst at være storesøster/storebror eller lillesøster/lillebror?

Tekst 12: Kan man bedst lege fantasilege på landet eller i byen?

Tekst 13: Er det vigtigt at fejre sin fødselsdag på den dag, man blev født, eller kan man fejre den på en hvilken som helst dag?

Tekst 14: Er det en god idé at lade børn klatre i æbletræer?

Tekst 15: Er det godt at lære at tale mere end et sprog, når man er lille?

Tekst 16: Hvad er normalt? Hvornår kan det være godt ikke at være normal?

Tekst 17: Hvorfor skal vi passe på naturen og dyrene?

Tekst 18: Kan I finde et bedre ord for papsøskende og papforældre?

Tekst 19: Er det godt at savne sine forældre, når man sover ude?

Tekst 20: Tror I, at der findes engle?

Tekst 21: Hvad tror I er bedst ved at gå i skole hjemme ved spisebordet halvdelen af året?

Tekst 22: Hvornår ville det være et problem, hvis I ikke kunne tale, men kun græde?

Tekst 23: Er der noget af det, I plejer at gøre, som kunne være godt at lave om?

Tekst 24: Er det godt at prøve noget nyt?

Tekst 25: Hvad tror I, det betyder at være rummelig?

Tekst 26: Kan man se forkert ud?

Tekst 27: Hvordan tror I, at et æg inde i maven ser ud? Har det f.eks. en skal?

Tekst 28: Er det bedre at bo på en lille ø end der, hvor I bor?

Tekst 29: Kan man være klog på andre måder end ved at have en høj IQ?

Ark 10 (1.-3. klasse)

Skriv fortællingen om din egen familie

Udfyld først:

Hvem bor i dit hus:

Bor du i et hus, eller bor du flere steder:

Har du dyr:

Hvad kan I lide at lave sammen:

Hvad kan du lide at lave selv:

Skriv din fortælling her, du må skrive om alt, du har lyst til:
I min familie

Vi bor i

Vi kan godt lide at

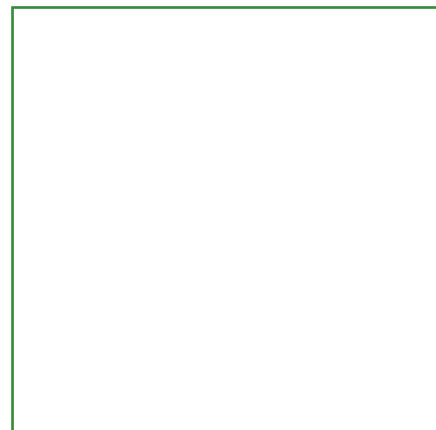

Tegn din egen familie.

Ark 11

Skriv en ny fortælling om din egen familie.

Udfyld først:

Hvem skal bo i dit hus: (Indsæt 1 linje til at skrive på)

Bor du i et hus, eller bor du flere steder:

Har du dyr:

Hvad er særligt ved jer:

Hvad kan I lide at lave sammen:

Hvad kan du lide at lave selv:

Skriv din fortælling her, du må skrive om alt, du har lyst til:

Tegn din egen familie.

Ark 12

Tegn din egen familie

A large empty rectangular box with a green border and corner crop marks, intended for drawing a family.